

Практичне заняття 1. Історія розвитку фотографії

1. Історія виникнення фотографії.
2. Дагеротипія.
3. Амбротипія.
4. Калотип.
5. Поява фотоплівки. Кольорове фото.
6. Цифрова фотографія.

Практичне заняття 2. Історія фотожурналістики

1. Фотографія як носій соціальної інформації.
2. Американський фотожурналіст Джеймс Нахтвей.
3. І. Іванець та фотодокументування діяльності легіону Українських січових стрільців.
4. Роберт Капа – засновник воєнного репортажу.
5. Фотодокументальний комплекс фотожурналіста Я. Б. Давидзона.

Підготувати презентацію 10-15 слайдів з фотографіями, що ілюструють одне із зазначених у плані практичного заняття питань. Або обрати роботи будь-якого іншого воєнного фотокореспондента ХХ ст. Аналіз та обговорення – на практичному занятті.

Практичне заняття 3. Міжнародні кризи та конфлікти ХХ століття

1. Друга марокканська криза та італо-турецька війна 1911–1912 рр.
2. Перша та Друга балканські війни.
3. Перша світова війна.
4. Друга світова війна.
5. Холодна війна.
6. Війна в Кореї.
7. Карибська криза.

Завдання: створити підбірку фотографій, що ілюструють одне із зазначених у плані практичного заняття питань. Аналіз та обговорення – на практичному занятті.

Практичне заняття 4. Локальні війни та воєнні конфлікти

1. Придністровський конфлікт. Гагаузія.
2. Перша і Друга Чеченські війни.
3. Проблема Дагестану й Інгушетії.
4. Нагірний Карабах. Конфлікти на території Грузії.
5. Арабо-ізраїльський конфлікт.
6. Сирійський конфлікт.
7. Локальні та регіональні конфлікти Південної Азії, Південно-Східної Азії та Східної Азії.
8. Локальні та регіональні конфлікти Африки.

Завдання: створити підбірку фотографій, що ілюструють одне із зазначених у плані практичного заняття питань. Аналіз та обговорення – на практичному занятті.

Практичне заняття 5. Учасники бойових дій на світлинах XX століття

1. Воїни часів Першої світової війни.
2. Українські січові стрільці.
3. Воїни часів Другої світової війни.
4. Образ ворога у свідомості учасників війни.

Завдання: створити підбірку фотографій, що ілюструють одне із зазначених у плані практичного заняття питань. Аналіз та обговорення – на практичному занятті.

Практичне заняття 6. Цивільне населення на фото у вирі воєнних конфліктів

Підготувати презентацію 10-15 слайдів із зображенням цивільного населення в період однієї з воєн XX століття (на вибір студента).

Практичне заняття 7. Гендерні аспекти воєнних фотографій

1. Жінки військові у війнах XX століття.
2. Жінки-медики у війнах XX століття.
3. Благодійна діяльність жінок під час воєнних конфліктів.

Підготувати презентацію 10-15 слайдів з фотографіями, що ілюструють одне із зазначених у плані практичного заняття питань. Аналіз та обговорення – на практичному занятті.

Практичне заняття 8. Фотографія як інструмент інформаційної війни

1. Пропаганда: поняття, різновиди.
2. Вплив пропаганди на населення.
3. Історія інформаційних війн.
4. Фотожурналістика та етика

Підготувати презентацію 10-15 слайдів з фотографіями, що демонструють пропагандистський вплив під час однієї з воєн XX століття.

Список рекомендованої літератури:

1. Введенський О. Історія львівської фотографії. *Поступ.* 2004. 17 травня. URL: <http://portal.lviv.ua/digest/2004/05/17/122648.html>
2. Горевалов С. І. Фотокореспонденти й документальна фотографія періоду Другої світової війни (до 70-річчя Великої Перемоги). *Наукові записки Інституту журналістики.* 2014. Т. 54. С. 192–195. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizh_2014_54_38
3. Горевалов С.І., Зикун Н.І. Фотографія й становлення фотосправи в Україні: історія та сучасність (до 180-річчя фотографії). *Scientific notes of the institute of journalism.* 2020. Т. 1. С. 53–65. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizh_2020_1_6
4. Горлова Т. А., Іванова Н. М. Роботи фотографів-художників Харкова 19 – поч. 20 ст. у колекції ХІМ. *Одинадцяті Сумцовські читання.* Збірник Матеріалів наукової конференції «Подвигу народному жити у віках» 15 квітня 2005 р. Харків : Харківський історичний музей, 2006. 124 с.

5. Грушицька І. Б. До питання про виникнення та розвиток наукової фотографії. *Питання історії науки і техніки*. 2012. № 3. С. 10–18.
6. Грушицька І. Б. Розвиток фотографії в Україні (1839 – I пол. ХХ ст.). *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. 2014. Вип. 41. С. 285–291.
7. Грушицька І. Б. Школа наукової фотографії Є. А. Кирилова. *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. 2014. Вип. 39. С. 283 – 288.
8. Журналістський фах: Фотожурналістика : методичні рекомендації / Київ. нац. ун-т ім. Т. Г. Шевченка / Укл. В.В. Гридчина. Київ : Інститут журналістики, 2012. 60 с.
9. Зонтаг С. Про фотографію / ред. пер. П. Таращук. Київ : Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2002. 189 с.
10. Історія виникнення фотографії. URL: www.npblog.com.ua/index.php/istoriya/istorija-viniknennja-fotografiyi.html
11. Крикалова І. В. З історії перших миколаївських фотографій URL: <http://mk.archives.gov.ua/pubonsite/131-pubfoto.html>
12. Міщенко М. М. Сучасне фотомистецтво України: Соціальний досвід та нові художні рішення. *Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПІ»* : зб. наук. пр. Темат. вип. : Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. Харків : НТУ «ХПІ». 2014. № 37 (1080). С. 27–33. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vsriaks_2014_37_8. (дата звернення: 05.03.2020).
13. Пилипчук О. О. Дослідження у галузі фотографії в Київському відділенні Російського технічного товариства. *Наука та наукознавство*. 2006. № 4 Додаток [Матеріали VI Щорічної конференції з наукознавства та історії науки (Добровські читання) 1 – 10 березня 2006 року]. С. 140 – 143.
14. Пилипчук О.О. Історія Київського відділення Російського технічного товариства (1871–1919) : дис. на здобуття наукового ступеня канд. істор. наук: спец 07.00.07 / Пилипчук Оксана Олегівна. Київ, 2006. 241с.
15. Трачук О. Золотий вік української фотографії URL: <http://primetour.ua/uk/company/articles/1.html>
16. Трачун А. История украинской фотографии XIX–XXI вв. Киев: Балтия-Друк, 2014. 255 с.
17. Трачун О. Золотий вік української фотографії. URL: <http://primetour.ua/uk/company/articles/1.html>
18. Трачун О. Фотографія в Україні 1939-2010. Харків : Сага, 2010. 212 с.
19. Ферчук А. М. Про витоки науково-технічної творчості на теренах України. *Наука та інновації*. 2007. Т. 3, № 4. С. 53 – 57.
20. Янковий В., Стефанович Д. Віртуоз фотографії, або ім'я, повернуте із забуття. *Дзеркало тижня*. 2009. № 48. 12 грудня. URL: http://dt.ua/SOCIETY/virtuoz_fotografiyi,_abo_imy_a_povernute_iz_zabuttya-58723.html
21. Batchen Geoffrey. *Each Wild Idea: Writing, Photography, History*. Cambridge, London: MIT Press, 2002. 236 p.
22. Marien Mary Warner. *Photography: A Cultural History*. London: Laurence King Publishing, 2002. 528 p.